

STICHTING THEATER OP DE KATENDRECHT/THEATER WALHALLA

theater WALHALLA

*****
JAARVERSLAG 2016
*****

APRIL 2017, ROTTERDAM

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING ^{P3}

BESTUURSVERSLAG ^{P4}

1. TOELICHTING OP HET PRESTATIERASTER ^{P5}

2. TOELICHTING OP DE JAARREKENING ^{P7}

3. TOELICHTING OP BELEIDSTHEMA'S ^{P8}

4. ONDERNEMERSCHAP EN TOELICHTING OP BEDRIJFSVOERING ^{P9}

5. MARKETING/PUBLICITEIT ^{P11}

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Theater op Katendrecht/Theater Walhalla over het jaar 2016. In dit verslag beschrijven wij de prestaties in 2016, het reilen en zeilen van de organisatie, het ondernemerschap, de bedrijfsvoering, de bijdrage die Walhalla levert aan talentontwikkeling, de invloed die het heeft op de verlevendiging van de (binnen)stad en de activiteiten op het gebied van marketing en communicatie.

Theater Walhalla bracht net als in 2015 ruim 300 voorstellingen (320) en realiseerde opnieuw goede bezettingscijfers. Zo consolideerde de organisatie haar positie binnen het Rotterdamse culturele landschap. Het theater is een vaste waarde voor de stad geworden. Dit was ook het thema voor het nieuwe beleidsplan dat op 1 februari 2016 werd ingediend bij de gemeente Rotterdam in het kader van de cultuurplanaanvraag 2017-2020. Theater Walhalla kreeg van de adviescommissie van de Rotterdamse Raad voor Kunst & Cultuur een positief advies op de inhoud van haar plannen en kreeg ook een positief advies voor meer subsidie. Dit advies is slechts deels overgenomen door het college van B&W met een definitieve beschikking voor een lagere subsidie dan was geadviseerd door de commissie.

Theater Walhalla profileerde zich in 2016 opnieuw met een brede, actuele en eclectische programmering met een mix van nieuw talent, gevestigde namen en vele nieuwe voorstellingen, die vaak in try-out of debuutfase in een van de zalen spelen. Kenmerk van deze programmering is dat ze actueel en laagdrempelig is en aantrekkelijk voor een breed publiek. In termen van bezoekersaantallen, voorstellingen en bezettingsgraad presteerde Walhalla in 2016 opnieuw boven alle verwachtingen. Walhalla is dezelfde succesvolle artistieke koers blijven varen, maar is op onderdelen de programmering gaan verdiepen. Door de uitkomsten van het publieksonderzoek van december 2015 ontstond de ambitie het publieksbereik te verbreden, met accenten op jonger publiek. Hiertoe is o.a. in de tweede helft van 2016 Young Club Walhalla opgezet. Het vaste publiek bleven we uiteraard koesteren.

De functie als (ontwikkel-)plek voor (nieuwe) makers en jong talent bleek ook in 2016 onlosmakelijk verbonden met Walhalla. Door de vraag vanuit makers ondervonden we de noodzaak om deze functie uit te breiden en werd gestart met de voorbereidingen voor de opzet van Werkplaats Walhalla, een theaterwerkplaats voor jonge makers. Met de gemeente zijn we in gesprek gegaan over de huur van de leegstaande gymzaal van de oude Tolhuis-school in de Tolhuisstraat. Van Schagen Architecten heeft een plan voor verbouwing en renovatie opgesteld om de

oude gymzaal om te bouwen tot een modern geoutilleerde repetitie-, montage- en try-outruimte. Momenteel wordt gewerkt aan de financiering.

Het afgelopen jaar nam Theater Walhalla ook de verantwoordelijkheid ten aanzien van cultuureducatie. We hadden een faciliterende functie en waren producent van de indrukwekkende schoolvoorstelling Puin & Hoop. Daarnaast was er een nieuw initiatief: een talkshow over kunst voor leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs onder de naam Tussen Kunst & Kids. Dit in nauwe samenwerking met de scholen de Schalm en de Globetrotter (ook locatie Afrikaanderplein).

De rol van Walhalla als aanjager voor de culturele en maatschappelijke ontwikkelingen op Katendrecht waren er ook dit jaar, met als meest in het oog springende productie de buurtsoap 'Café de Kapenees'.

2016 was het jaar waarin duidelijk werd dat het succes van Walhalla op een kantelpunt dreigde te raken. De zaalbezetting zit al jaren aan het plafond, de organisatie werd ook het afgelopen jaar regelmatig overvraagd en de financieringsmix biedt ondanks het stabiele vriendenverband Club Walhalla geen duurzaam perspectief omdat sponsors af (moeten) haken, zoals het geval was voor o.a. wooncorporatie Woonstad. Andere sponsors haakten af omdat ze vinden dat hun rol in de opbouwfase van het theater erop zit. Nieuwe sponsors vinden bleek zowaar geen sinecure. Walhalla ontdekte dat het realiseren van haar ambities alleen mogelijk is als we de basis op orde hebben en houden. Daarom is in nauwe samenwerking met het bestuur het afgelopen jaar gestart met het professionaliseren van Walhalla op organisatorisch en financieel gebied. Het organisatie-model is doorgelicht en zijn taken/verantwoordelijkheden opnieuw omschreven en opgezet. De directie heeft een managementcursus doorlopen en er is goed gekeken naar de opzet van de ondersteunende diensten.

De exploitatie van de horeca is gericht op serviceverlening rond voorstellingen. Ook in 2016 is het café-restaurant op de begane grond van Kantine Walhalla gesloten gebleven wegens de bouwwerkzaamheden aan de Fenix 1-loods direct naast Kantine Walhalla. Door de sluiting is de begrote omzet niet gehaald.

Al met al kijkt de directie van Theater Walhalla terug op een goed en dynamisch jaar en dankt zij op deze plaats alle medewerkers, vrijwilligers, bestuur, sponsors en fondsen voor hun inzet en dankt zij haar publiek voor hun trouwe bezoek aan de zalen van Theater Walhalla.

BESTUURSVERSLAG

Het bestuur toont zich tevreden over de inhoudelijke en programmatische resultaten van 2016. Op artistiek niveau was de programmering net zoals in voorgaande jaren goed: creatief, bijzonder en een welkome aanvulling op het theateraanbod in Rotterdam met positieve reacties van het publiek. Dat vertaalde zich net als in voorgaande jaren in mooie bezoekersaantallen en een goede zaalbezetting. Het deed het bestuur genoegen dat het theater in 2016 twee keer genomineerd was voor een prestigieuze prijs. Zo was het theater door de Vereniging van Theaterproducenten genomineerd als Theater van het Jaar 2016 en haalde het hierbij de tweede plaats. De renovatie van Kantine Walhalla was goed voor een mooie podiumplaats (3e) bij de publieksprijs in de verkiezing van de Rotterdams Architectuurprijs (ontwerp Van Schagen Architecten).

De noodgedwongen sluiting van FC Walhalla, het dag/avond café-restaurant van Kantine Walhalla, wegens de grootschalige bouwwerkzaamheden van de Fenix 1-loods, had een negatief effect op de horeca-exploitatie omdat de veronderstelde horecaomzet niet gemaakt kon worden. De opbrengst van de verhuringen was daarentegen iets beter aangezien de ruimte van het café-restaurant nu ingezet kon worden als verhuurlocatie. Er was een niet-voorzien naheffing energie van Eneco m.b.t. de nieuwe locatie Kantine Walhalla over 2015, omdat bij de opstart een te laag maandelijks termijnbedrag was vastgesteld. Dat is inmiddels aangepast, maar de naheffing zijn kosten voor het boekjaar 2016.

In de balans zijn een aantal bestemmingsfondsen opgenomen waarvan de standen t.o.v. 2015 niet zijn gemuteerd. Een van de fondsen is het bestemmingsfonds continuïteit (saldo per 31 dec 2016 € 43.289) en het bestuur heeft besloten om dit fonds deels aan te spreken ter dekking van de onvoorziene kosten energie en de extra kosten gemaakt voor de aanvraag van het nieuwe cultuurplan 2017-2020. (Publieksonderzoek en benchmarkonderzoek)

Ook in 2016 bleek Theater Walhalla weer de vaste culturele waarde in het Rotterdamse veld van culturele instellingen te zijn met veel voorstellingen, activiteiten en festivals en bemoeienis met tal van manifestaties op Katendrecht. De door het bestuur gewenste professionalisering is ingezet. O.a. missie en doelstellingen zijn onder de loep genomen en hierna is de inhoud van de functies op zakelijk en artistiek gebied bepaald, evenals de ondersteunende taken. Walhalla heeft vanuit de pioniersfunctie op eigenzinnige en brutale wijze Katendrecht en de rest van Rotterdam veroverd. Rotterdam en met name Katendrecht zijn volop in beweging en er zijn in het afgelopen jaar tal van bouwprojecten aangekondigd voor woningen, winkels, horeca en (culturele) instellingen. Deze dynamiek vertaalde zich ook in een groot aanbod van theatermakers die graag in Walhalla een voorstelling wilden doen. Om die reden is het aantal prestaties met ruim 300 voorstellingen hoger uitgekomen dan gepland. Het bestuur onderkent dat de organisatie zichzelf hiermee zwaar belast en ondersteunt de directie in haar visie dat men hierin wel mee moet om niet in de marge te belanden.

Theater Walhalla manifesteerde zich in 2016 als een theater passend in deze tijd van nieuwe snelheden, veranderende markten en nieuwe oriëntaties zoals duurzaamheid en betekenisgeving. Het was voor Walhalla zaak om de professionalisering in te zetten om op die manier ruimte te bieden voor vernieuwende, op de onderneming toegespitste perspectieven en een nieuwe strategische positionering. Dit was ook de kern van de cultuurplanaanvraag 2017-2020, waarin een hogere subsidiebijdrage werd aangevraagd. In een positief advies van de adviescommissie van de Rotterdamse Raad voor Kunst & Cultuur is deze verhoging gehonoreerd; de RRKC onderkende de noodzaak voor een professionaliseringsslag. In de samenvatting van het advies schreef de raad: “Walhalla voorziet in waar wijk, stad en regio behoefte aan hebben. Het theater ligt goed op koers met de verdere ontwikkelingen op Katendrecht en de Wilhelminapier. Mede dankzij Walhalla staat de wijk ook duidelijk op de culturele kaart. Consolidering is nu nodig. De RRKC adviseert een substantiële verhoging van de Cultuurplansubsidie om de gewenste professionaliseringsslag te maken. Daarmee kan Walhalla de kwaliteit verhogen en meer inkomsten genereren uit verhuur, sponsoring en recettes”.

De samenstelling van het bestuur onderging geen wijzigingen. Het rooster van aftreden wordt net als de samenstelling van het bestuur in dit verslag weergegeven en op de website bekend gemaakt. Het bestuur heeft in 2016 vijfmaal vergaderd. Het stelde de jaarstukken over 2015 en de begroting voor 2017 vast. Op basis van

kwartaalrapportages werd de ontwikkeling in de loop van het jaar gevolgd om te zien of er bijgestuurd zou moeten worden. In december bezag het bestuur samen met de directie in hoeverre de feitelijke begroting voor het komende jaar geactualiseerd dient te worden. De penningmeester heeft gedurende het jaar apart werkoverleg over de ontwikkeling van de financiën gevoerd. Alle bestuursleden hebben overigens, binnen hun portefeuille en aandachtsgebied, extra inspanningen geleverd.

Walhalla volgt de landelijke governancecode cultuur, wetend dat het bestuur verantwoordelijk is voor het in acht nemen daarvan. Theater Walhalla geeft op zijn website informatie over de wijze waarop het de code toepast. Uit het overzicht van nevenfuncties van bestuursleden en directie blijkt dat geen sprake is van belangenverstrengelingen. Het bestuur hanteerde in 2016 het bestuursmodel omdat in het geval van Walhalla en zijn kleine organisatie behoefte bestaat aan een meewerkend bestuur. Wel is het zich in de tweede helft van het jaar gaan beraden op de ingezette professionalisering van zowel bestuur als management van Walhalla. Er is een aanzet gemaakt voor het inzichtelijk maken van de stip op de horizon.

Rotterdam, maart 2017

Jos van der Vegt (voorzitter)

1) TOELICHTING OP HET PRESTATIERASTER

PROGRAMMERING

Voorstellingen in 2016

Er zijn in 2016 totaal 320 voorstellingen gerealiseerd met een totaal van 28155 bezoekers. Het gemiddelde bezettingspercentage komt uit op 82.2%

Locatie	Aantal	Capaciteit*	Bezetting	Bezetting in %
Kantine	145	21.750	16.976	78%
Theater	121	8.712	7.327	84.1%
FC Walhalla*	17	1.700	1.147	67,40%
Puin & Hoop Locatievoorstelling	11	880	591	67,10%
Puin & Hoop Schoolvoorstelling	23	1.840	2.114	114,80%
Diverse locaties	3	x	x	x
Totalen	320	34.882	28.155	82.2%

*capaciteit kan afwijken van standaard ivm decorreizen

SPECIFICATIE KAARTVERKOOP

De kaartverkoop blijft al een aantal jaren stabiel. Een overzicht van het aantal voorstellingen op genre:

Voorstellingen per categorie	Aantal	Bezetting in %
Cabaret	94	92.90%
Festival	7	x
Gastbespeeling	1	103,0%
Jeugd	60	75,90%
Kleinkunst	17	81,50%
Muziektheater	38	77,00%
Talkshow	9	47,65%
Theaterconcert	48	86.45%
Toneel	35	86.70%
Variété	8	62.90%
Wetenschap	7	47.60%

TOELICHTING PROGRAMMERING

In 2016 programmeerde Theater Walhalla 320 voorstellingen in diverse genres: cabaret, toneel, theater, muziek, kleinkunst, jeugd, wetenschap en crossovers/variété.

Cabaret vormt sinds het ontstaan van Walhalla het grootste aandeel van die programmering en ook in 2016 deden de grote namen het theater aan voor hun try-outs, zoals Theo Maassen in februari en Marc-Marie Huijbregts in september. Wat betreft jong aanstormend cabarettalent is het Walhallapodium *the place to be* getuige de optredens van deelnemers en winnaars van de bekende cabaret- en kleinkunsthoeven (Cameretten, Leids Cabaret Festival, Groninger Studenten Cabaret Festival, Amsterdams Kleinkunst festival). Nauw daarmee verwant zijn kleinkunst en comedy. Onder het genre kleinkunst vallen de voorstellingen die meer gebruik maken van muziek, bijvoorbeeld Theo Nijland en Het Nieuwe Lied. In de programmajijn comedy programmeert Walhalla stand-up comedy, (one-man-shows en line-up-shows), met comedians die als zichzelf en vanuit zichzelf commentaar leveren op de maatschappij in de breedste zin van het woord.

Onder de noemer **toneel** betreft Walhalla teksttoneel, mimetheater en visueel theater. Oude rotten die als vaste waarde gelden in de programmering zijn Het Volk, Fred Delfgaauw, René Groothof en René van 't Hof (De Nazi en de Kapper), Servaes Nelissen, Golden Palace. Bovendien was er in 2016 een keur aan nieuw aanstormend talent van bijvoorbeeld De Theatertroep, Kat Op Het Spek, Alink & Plukaard, Audrey Bolder en vele anderen. Op enkele uitzonderingen na zeer succesvolle avonden, die leidden tot groot enthousiasme bij publiek en speler(s).

Cross-over

Er zijn voorstellingen die niet in een traditioneel genre te vatten zijn. Walhalla streeft ook in 2016 naar een 'open mind' en probeert die mee te geven aan het publiek. Alles wat past binnen de artistieke kaders, dat communiceert met publiek en laagdrempelig is, kan geprogrammeerd worden. Zo hadden we in 2016 "stand-up philosophy" van Laura van Dolron, "stand-up history" van Diederik van Vleuten, een theaterlezing van psychiater en filosoof Damiaan Denys en ook de wetenschapswedstrijd Science Battle. Met name door de grote opkomst van Walhallapubliek wordt de programmeur gesterkt in de overtuiging dat bijna alles kan.

Variété is de benaming voor de voorstellingen die uit van alles wat bestaan, zoals de Preview Revue en De Biecht, maar ook nieuwkomer House of Poets en een poetry slam/talentenjacht i.s.m. Kentheater die in mei zijn finale hield in Kantine Walhalla.

Muziek

Elke zondagmiddag is gereserveerd voor een theaterconcert, veelal folk, americana, lichte jazz, popmuziek, singer-songwriter en af en toe wereldmuziek (tango, flamenco). Ook op andere avonden komt muziek in alle vormen voor. In 2016 waren er weer uitschieters die een stampvolle uitverkochte zaal bespeelden zoals Her Majesty (Crosby, Stills, Nash & Young), JW Roy en Leon Verdonschot (Americana) en Ming's Pretty Heroes met een ode aan Kate Bush. Internationale concerten stonden op een lager pitje vergeleken bij 2015. Het concert van Gregory Page was een van de weinige.

UNIEKE EN BIJZONDERE PROJECTEN IN 2016

- De serie *Meet the Composer*, waarin Rotterdammer Mike Boddé in vier afleveringen hedendaagse klassieke componisten interviewde over hun inspiratiebronnen, ondersteund door de muziek van een klassiek ensemble.
- *De La Mar Zomercabaret try outs*: drie try-outs voor het Grote De La Mar Zomercabaret, met o.a. Diederik Ebbinge.
- *Clarity*: een vijfdaagse serie concerten in samenwerking met Conny Jansen Danst.
- *St. Willebrordsessies vol. 2* in oktober; een rockopera over de rise and fall van Lance Armstrong, geschreven door Bert Wagendorp, gecomponeerd door JW Roy en gespeeld door onder anderen Frank Lammers, Rick de Leeuw, Eric Corton, Lea Kliphuis, Alex Roeka en de band onder leiding van Cok (Ocohar) van Vuuren.
- *De Biecht*: Rotterdams kleinkunstenaar Flip Noorman en muzikant Jaap Rovers programmeren maandelijks een "broedplaats" in Theater Walhalla. Dit is een voorstelling waarin ze kunstenaars, muzikanten en acteurs vragen buiten hun comfort zone te treden, iets heel nieuws te proberen, samen te werken. Het staat nog in de kinderschoenen, d.w.z.: er wordt per editie geschaafd en verbeterd en het publiek moet het ook nog echt zien te vinden en begrijpen. Het groeit wel, en artistiek gezien heeft het zeker potentie.
- Nieuwe en opvallende namen aan het Walhallafirmament: Brace, Fresku en Katell.

SERIES

- *Het Nieuwe Lied* is een serie concerten van wisselende kleinkunstartiesten, die tijdens deze maandelijks avond hun nieuwe liedjes uitproberen op publiek, bijvoorbeeld Yentl & de Boer, Jeroen Woe (van der Laan & Woe, ook bekend van de Kwis met Paul de Leeuw), Flip Noorman (winnaar Poelifinario 2014) en Peter van Rooijen (van Circus Treurdier).
- *The Stand Up Club* is goed voor een maandelijks volle Kantine Walhalla, een avond met gevestigde comedians (Raoul Heertje en Theo Maassen) en beginnend comedytalent, geprogrammeerd door Rotterdammer Marcel Haug.
- *Ontbijtvoorstellingen*: elke 2 weken op zondagochtend, voorafgegaan door een ontbijt voor het hele gezin, programmeert Walhalla een jeugd voorstelling in de leeftijdscategorie 2+, 3+, 4+ en 6+. De buitengewoon succesvolle Sinterklaasvoorstellingen eind november zijn een unieke Walhallaproductie i.s.m. Victor van de Westering. Daaraan is in 2016 toegevoegd een extra voorstelling in FC Walhalla: Walhalla's Grote Sintje Kom Maar Binnen Welkomstontbijt op 13 november, dat met 75 kaarten in no-time uitverkocht.
- *Vrijdagmatinee*: elke 2^e vrijdagmiddag vindt een voorstelling plaats om 14.00 uur. Er is geen vast genre voor en ondanks dat een wat ouder publiek hier met name in geïnteresseerd is, programmeert Walhalla niet specifiek op die doelgroep. Muziek, klassiek toneel, theaterlezing en kleinkunst zijn slechts enkele voorbeelden van de genres die goed werken voor de matinee.
- *Six String Sessions*: Rotterdams acteur en muzikant Joris Lutz continueerde de succesconcerten met twee afleveringen van Six String Sessions. Hij nodigt op deze zondagmiddagen bekende en onbekende topgitaristen uit om samen te jammen en de liefde voor de gitaar (de zes snaren) te betuigen. Te gast waren onder meer Wouter Planteijdt en Dusty Ciggaar.
- *Ocohar's Sundays*: het Rotterdamse muziektrio Ocohar kwam in voorjaar 2016 met een nieuwe tweemaandelijks muziekvoorstelling rondom de legendarische Amerikaanse studio SUN-records. Met steeds andere gastmuzikanten, zoals Dave von Raven (The Kik) en zangeres Lea Kliphuis.
- *De Uitdaging*: voor een immer groeiende groep fans presenteerde pianist Thijs Borsten een maandelijks concert met daarin steeds andere zangers en zangeressen uit verschillende genres die hij uitdaagt samen te spelen. Zo ontmoetten flamenco, opera, soul, Portugese fado en vele andere genres elkaar.

VAN ROTTERDAMSE BODEM:

- *De Oasebar* met Joke Bruijs en Gerard Cox. Oasebar, naar een oorspronkelijk idee van Harry-Jan Bus en Rachèl van Olm, is in reprise genomen door Van Engelenburg Producties voor het grotezalencircuit, zoals Luxor Theater. In Kantine Walhalla vonden drie try-outs plaats, met het publiek bijna in het decor, dicht op de acteurs.
- *Hula Blues*: de reprise van de succesvolle voorstelling van Stichting De Rotterdam Connectie/John Buijsman. Hula Blues is een origineel Katendrechts verhaal over hoe de Rotterdamse Kilima Hawaiian een wereldberoemde Hawaiimuziekgroep vormden en ereburger werden van Honolulu.
- *Ausdauer*: jong theatergezelschap dat met muziek als uitgangspunt toneelstukken maakt.
- *Mike Boddé* met Is Me Dat Zijn. Rotterdammer Mike Boddé, voor wie de deur altijd openstaat bij Walhalla, slaat een nieuwe weg in met meer muziek en minder cabaret. In Walhalla vindt hij ruimte om het uit te proberen.
- *De Tunes*: maandelijks terugkerend cabarettrio dat de Kantine Walhalla overvol uitverkoopt met hun populaire liedjesprogramma.
- *TG De Zusjes van*: een jong gezelschap van net afgestudeerde acteurs en makers, beleefde in mei zijn Walhalladebuut en tevens zijn première van De Kamelenrace.

WALHALLAPRODUCTIES

Theater Walhalla heeft in 2016 voorstellingen zelf geproduceerd, al dan niet in samenwerking met (Rotterdamse) makers en acteurs, zoals:

- *Puin en Hoop*: reeks locatievoorstellingen over jongeren in oorlogstijd, voor basisschoolleerlingen. Geproduceerd door Theater Walhalla i.s.m. Pacific Enterprises Unlimited. Gebaseerd op Piraten, een novelle van Jessica Durlacher. Dit was ter gelegenheid van de culturele manifestatie 2015/2016, de viering 70 jaar bevrijding en de wederopbouw. Aan de

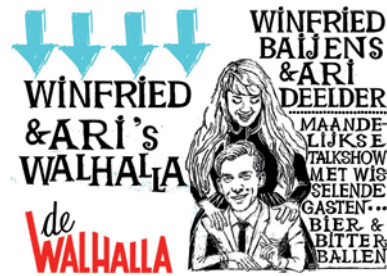
voorstelling is een educatieproject verbonden, dat aangeboden werd op scholen in het basisonderwijs. Er zijn in totaal 34 voorstellingen van Puin & Hoop geweest: 11 voorstellingen in de vrije verkoop en 23 schoolvoorstellingen. Het gemiddelde bezettingspercentage was 67,36% met in totaal 2114 bezoekers.

- *Alle Hens aan Dek*: zaterdagmiddagserie/muziektheater voor 6+ met o.a. Joris Lutz en Bart Wijtman. Geschreven door Bram Klein. Geproduceerd door Theater Walhalla en succesvol gecontinueerd in verschillende LCC's in Rotterdam, met ondersteuning van Cultuurbuur.
- *Tussen Kunst & Kids*: zondagmiddagserie. Gratis toegankelijke talkshow voor 8+, geproduceerd door Theater Walhalla. De talkshow werd gepresenteerd door Joris Lutz en een steeds wisselende side-kick: een bovenbouwleerling van een van de scholen op Zuid. De doelgroep was kinderen van 8 tot 13 jaar en hun ouders, met name gezinnen die niet automatisch met kunst in aanraking komen. In de talkshow worden kinderen geïnspireerd om zich bezig te houden met cultuur in de breedste zin des woords. Jong geleerd is oud gedaan!
- *Winfried en Ari's Walhalla*: maandelijkse talkshow op zaterdagmiddag over cultuur in Rotterdam, gepresenteerd door Ari Deelder en Winfried Baijens, met gemiddeld 110 bezoekers per aflevering.
- *Café de Kapenees*: de eerste twee afleveringen van een buurtsoap i.s.m. Het Rotterdams Wijktheater. Met verhalen van de Kaap als leidraad, gespeeld door amateuracteurs van het RWT en professionele acteurs via Theater Walhalla. Met Café de Kapenees hebben we samen met het Rotterdams Wijktheater een theatervoorstelling willen maken die de pijnpunten rond de veranderingen binnen de wijk Katendrecht door de nieuwbouw en komst van veel nieuwe bewoners met humor bespreekbaar maakte. Door zoveel mogelijk mensen hun verhaal te laten vertellen, ontstond een actieve betrokkenheid bij de bewoners. Ook wilden we mensen die niet vaak in contact komen met theater op een laagdrempelige manier welkom heten.

WALHALLAPRODUCTIES

2) TOELICHTING OP DE JAARREKENING

EIGEN INKOMSTEN

Het aantal Club Walhalla-leden is op peil gebleven, waarbij de gemiddelde bijdrage per Clublid toenam. Het aantal verhuringen is in 2016 toegenomen ten opzichte van 2015. De recette-inkomsten waren € 41.125 minder in vergelijking met 2015. Die afname is nagevoelbaar geheel toe te schrijven aan het feit dat er in 2016 geen locatievoorstelling is opgevoerd, terwijl dat in 2015 wel het geval was. Een extra project met vergelijkbare recette ontbrak in 2016.

De pioniersrol die Walhalla vervulde in de gehele revitalisatie van Katendrecht was voor veel bedrijven reden om te sponsoren, maar nu deze fase is afgesloten valt een aantal sponsors om diverse redenen af of beperken zij hun bijdrage. Er wordt dan ook een voorzichtig financieel beheer gevoerd. Directie en bestuur besteden structureel tijd en energie aan de zoektocht naar nieuwe sponsors. Het bestuur is verheugd dat de particuliere steun van diverse bedrijven en personen via het lidmaatschap van Club Walhalla op een hoog niveau behouden bleef. Het is ook dit jaar weer erkentelijk voor de inspanning daartoe van een speciaal viertal personen o.l.v. de heer Dick van Well. Twee keer per jaar wordt voor deze groep “stakeholders” en de vijf hoofdsponsors een activiteit georganiseerd waarin hun betrokkenheid bij Walhalla tot uitdrukking komt. Bij de bespreking van de financiële rapportages staat het bestuur uitvoerig stil bij de risico's die worden gelopen en de wijze waarop die beheerst moeten worden. Nieuw in 2016 was de opstart en eerste bijeenkomst van Young Club Walhalla, een variant op de bestaande club, maar dan voor ondernemers onder de 40 jaar. Vanuit elke denkbare beroepsgroep zijn jonge professionals welkom om tegen een lager tarief dan bij de grote club elkaar te ontmoeten in Theater Walhalla. De belangrijkste drijfveer hiertoe is het bestendigen van de levensvatbaarheid van het concept business club, door al vroeg te werken aan een bepaald bewustzijn en culturele betrokkenheid onder de gevestigde ondernemers van de toekomst.

BEZOLDIGING EN NEVENFUNCTIES DIRECTIE

De oprichters en directie van theater Walhalla, te weten Harry-Jan Bus en Rachèl van Olm, ontvingen beiden een managementfee van € 48.000 per jaar. H.J. Bus bekleedt daarnaast twee onbezoldigde nevenfuncties. Hij is secretaris bij de St. Ronde van Katendrecht en de St. Kid Dynamite Jazz Festival. Harry-Jan Bus is ook nog bezoldigd lid van het cabarettrio De Tunes. Hij treedt daarmee ook regelmatig op in Theater Walhalla. Met

dit gezelschap worden dezelfde afspraken gemaakt als met andere optredende groepen en het belang van Theater Walhalla wordt ermee gediend.

RESULTAAT

In het jaar 2016 heeft Stichting Theater op Katendrecht een klein negatief resultaat geboekt van € 14.878, terwijl blijkens de begroting werd gestreefd naar een volledig evenwicht. Dit negatieve resultaat bedraagt minder dan 2% op een de totale begroting van € 829.000. Als oorzaken van het opgetreden verlies kunnen worden genoemd:

- Een kleine terugval van de werkelijk genoten sponsorinkomsten, vooral veroorzaakt doordat Wooncorporatie Woonstad haar bijdrage aan het afbouwen is en er twee sponsorcontracten werden beëindigd.
- Walhalla werd geconfronteerd met enkele niet-begrote kosten die feitelijk betrekking hadden op oudere jaren, namelijk een naheffing over de energiekosten 2015 en gemeentelijke heffingen van voor 2016.
- Er zijn in 2016 extra uitgaven gedaan in het kader van het opstellen van het cultuurplan 2017-2020, zoals een benchmarkonderzoek door M. van Ginkel en een extra publiciteitscampagne.

De teruggang in liquiditeit kan, naast de hierboven genoemde extra uitgaven, worden verklaard door aanzienlijke investeringen in een vleugel en nieuwe tribunes en de realisatie van een extra klein podium met geluid, welke investeringen zonder externe financiering konden worden gedaan. Daarnaast constateert de penningmeester dat er door het intensieve gebruik en programmering van beide Walhalla-locaties er een verhoging is van publiciteit- en onderhoudskosten, automatisering, ICT, energie en algemene kantoorkosten. De begroting voor 2017 wordt hierop aangepast.

Het bestuur heeft besloten een bedrag van € 15.228 te laten vrijvallen van het bestemmingsfonds continuïteit. Er resteert dan dus een positief resultaat van € 350. Die bestemmingsreserve bedraagt dan dus € 28.061.

3) TOELICHTING OP BELEIDSTHEMA'S

LEVENDIGE BINNENSTAD

Vrijdagmiddagmatinee Theater Walhalla is in 2016 doorgegaan met vrijdagmiddagvoorstellingen omdat het programma - inhoudelijk en in termen van publieksopkomst - een succes was. Het succes van de naastgelegen Fenix Food Factory waar het publiek vooraf kan lunchen heeft ook tot de stabilisatie van het succes bijgedragen. Er wordt in meer theaters in het land gewerkt met doordeweekse matineeën. Die richten zich vaak op ouderen. Walhalla doet dat niet; het is geen doelgroepprogrammering. Er wordt geprogrammeerd vanuit de inhoud, op aantrekkelijke, relatief korte tooneel- en kleinkunstvoorstellingen.

Festivals Theater Walhalla is initiatiefnemer van diverse "Kaapse" festivals die de binnenstad en specifiek het nieuwe culturele cluster Wilhelminapier/Katendrecht verrijken. Directeur Harry-Jan Bus is lid van de besturen van Ronde van Katendrecht en het Kid Dynamite Jazz Festival. Samen met artistiek directeur Rachèl van Olm en programmeur Floor Nicolas is hij tevens lid van het artistieke team van De Nacht van de Kaap, het Welkom Thuis Straattheaterfestival en de Royal Roller Disco op Koningsdag. Van het International Comedy Festival en het Geen Daden Maar Woorden-festival die zijn neergestreken op Katendrecht is Theater Walhalla partner.

KID DYNAMITE JAZZ FESTIVAL

door Stichting Kid Dynamite Jazz Festival

Aantal bezoekers: 1500. Aantal actieve deelnemers: 50. Kleinschalig festival dat voortborduurde op de jazztraditie van Katendrecht. Het festival wil kinderen in contact brengen met jazzmuziek in zijn meest brede vorm. Het richt zich op kinderen en hun ouders, al dan niet uit de buurt. Onderdeel van het festival is een community-art project onder de naam Dynamite Kids. Scholen OBS de Schalm en de Globetrotter zijn hierbij betrokken. Er waren optredens van Atanga Boom, Zuco 103, Jazz4Kids-OpReis, Erik Ritfeld Unit, 4Beat en de brassband van de SKVR.

DE RONDE VAN KATENDRECHT

door Stichting Ronde van Katendrecht

Aantal bezoekers 2300. Aantal actieve deelnemers: 800.

De Ronde van Katendrecht is een gratis toegankelijk evenement waar wielersport en een hoogwaardig cultureel programma samenkomen met o.a. performances, literatuur, (pop)muziek en straattheater. De rol van Walhalla is artistiek-inhoudelijk en praktisch: Walhalla is de centrale locatie voor de culturele onderdelen van het festival. Vrijdag 20 en zaterdag 21 mei jongstleden had de vijfde editie van de hernieuwde Ronde van Katendrecht plaats. Dit jaar werd het evenement met een extra uitvoeringsdag uitgebreid tot een tweedaags festival. Vrijdagavond, getiteld Fixed Friday, stond thematisch geheel in het teken van de urban sport en lifestyle Fixed Gear, met een bijpassend cultuuraanbod. Zaterdag 21 mei begon met een fietsclinic voor vrouwen, met daarna het startschot voor de Dikke Banden Races voor schoolkinderen. Over het gehele weekend brachten naar schatting 4000 geïnteresseerden een bezoek aan Katendrecht. Door de uitbreiding van het wedstrijdprogramma en de toevoeging van een hardloopactiviteit groeide het aantal actieve deelnemers explosief tot ruim 900. Het rijke cultuurprogramma ging hand in hand met de wedstrijden en bood ook voor de niet actieve sporters vertier. Samen met de ideale weersomstandigheden bracht dit een smaakvol festival. Wat betreft inhoud en opkomst is 2016 de meest geslaagde editie tot dusver.

WELKOM THUIS STRAATTHEATERFESTIVAL

door Stichting Pacific Enterprise Unlimited

Aantal bezoekers: 2300

Prachtige voorstellingen, veel zon en enthousiaste bezoekers uit Rotterdam en omstreken. De derde editie van Welkom Thuis Straattheater Festival (WTSF) bleek opnieuw hét straattheaterfestival van Rotterdam. WTSF programmeerde dit jaar op zaterdag 27 augustus 62 voorstellingen, verspreid over vijf verschillende speellocaties op en om Katendrecht: twee locaties op het Deliplein, het Rijnhavenplein, de Rijnhavenbrug en het Wilhelminahoofd.

NACHT VAN DE KAAP

i.s.m. JMR-producties

Aantal bezoekers: 6000 (uitverkocht)

Het livemuziekfestival dat de tijden van Katendrecht

als zeemanskwartier laat herleven zat in 2016 aan haar maximumcapaciteit. Centraal stond het internationale zeemans- en levenslied. Kleinschaligheid van de optredens, podia en locaties en een divers (internationaal) muzikaal aanbod zijn de succesfactoren. De achtste editie was in de voorverkoop reeds uitverkocht wellicht mede dankzij de vermelding in de Lonely Planet Travel Guide. Walhalla is artistiek inhoudelijk betrokken bij het hoofdevenement De Ode met een bonte verzameling van gastzangers. Van Operazangers Waldin Roes tot Pierre Kartner en is met drie podia (Theater, Kantine en FC) een van de pijlers voor het festival.

24 UUR CULTUUR

door Theater Walhalla

Aantal bezoekers: 500 (verspreid over twee dagen)

24 Uur Cultuur is de Rotterdamse variant van de Uitmarkt, waar culturele instellingen in Rotterdam zich presenteren en het culturele seizoen openen door 24 uur de deuren open te stellen. Walhalla is onderdeel van het culturele cluster Wilhelminapier/Katendrecht en kan zich met Theater en Kantine volop presenteren.

INTERNATIONAL COMEDY FESTIVAL ROTTERDAM

door Stichting ICFR

Aantal bezoekers: 900

In 2016 vond de derde editie van het International Comedy Festival Rotterdam plaats. Theater Walhalla is partner en mede-initiatiefnemer. Het festival zet stand-up comedy als een festivalevenement én als podiumkunst in de spotlight. Tijdens het festival kwamen de diverse en uiteenlopende facetten van stand-up comedy uit binnen- en buitenland voorbij. Het centrale hart van het festival was opnieuw Kantine Walhalla. Het festival trok iets minder bezoekers dan de voorgaande editie maar was volgens artistiek directeur Marcel Haug inhoudelijk zonder meer een succes omdat er veel onbekend talent werd gepresenteerd.

GEEN DADEN MAAR WOORDEN FESTIVAL

door Stichting Passionate/Bulkboek

Aantal bezoekers: 350 (aantal verkochte passe-partouts)

Het Geen Daden Maar Woorden Festival is een ontdekkingsstocht langs literair talent, (inter)nationale dichters, *spoken word*-artiesten, singer-songwriters en muziek(theater). Er is aandacht voor het (her)ontdekken van Nederlandstalige auteurs. Het publiek kan zijn eigen route samenstellen langs verschillende locaties, Nederlandstalig of Engelstalig. Kantine Walhalla was de centrale ontmoetingsplek. De zaterdageditie van Geen Daden Maar Woorden Festival is met zijn vele (inter)nationale optredens en verrassende debutanten door de organisatie als geslaagd verklaard!

KONINGS DAG ROYAL ROLLERDISCO

i.s.m. Ondernemersvereniging Katendrecht en PEU

Aantal bezoekers: 450

In verband met de regen werd de negende editie van de Royal Rollerdisco (Koningsdag) op woensdag 27 april 2016 helaas niet op het Deliplein in Katendrecht gevierd. Het was koud, het regende en het waaide. De viering van Koningsdag met de jaarlijks terugkerende Royal Rollerdisco wat inmiddels een traditie is, hoefde gelukkig niet afgelast te worden omdat we in Kantine Walhalla terecht konden. Boven in het theater de vrijmarkt en de kinderactiviteiten, beneden de optredens en de eetkraampjes. Op deze manier was het toch nog een gezellige warme feestelijke dag geworden.

4) ONDERNEMERSCHAP EN TOELICHTING OP BEDRIJFSVOERING

SPONSORING

In 2016 heeft Theater Walhalla gewerkt aan het verkrijgen van nieuwe hoofdsponsors. Hoofdsponsor Wooncorporatie Woonstad had laten weten dat men op aanwijzing van het ministerie (n.a.v. de parlementaire enquête van de wooncorporaties) op termijn zijn sponsoring moet afbouwen. Het is gelukt om nog een verlenging van een jaar gedaan te krijgen maar dan wel voor een kleiner bedrag. Er zijn met het oog op het stoppen van Woonstad gesprekken gestart twee nieuwe sponsors op meerjarige basis aan Walhalla verbonden.

HORECA

Bij de opzet van de gerenoveerde Kantine Walhalla met theaterzaal en café-restaurant op de begane grond werd verondersteld dat een dagfunctie voor een permanente horecavoorziening inclusief een kansrijke terrasfunctie, deels los van de voorstellingen, haalbaar zou zijn en een positieve bijdrage zou leveren aan de exploitatie. De noodzakelijke sluiting gedurende heel 2016 (ingezet vanaf oktober 2015) als gevolg van de verbouwing van de Fenixloods direct naast kantine Walhalla had als gevolg dat de veronderstelde horeca-omzet niet gehaald werd. Wel beschikte Walhalla nu over een extra locatie voor de verhuur. Hierdoor kon het verlies bij de horeca enigszins gecompenseerd worden. Ook was er een kleine teruggang bij de omzet van de horeca rond voorstellingen, veroorzaakt door de trend dat veel theatergroepen zonder pauze spelen. Walhalla probeert deze trend te keren door afspraken te maken over het opnemen van een pauze in de voorstelling, want zonder scheelt dat een voor ons zeer belangrijke omzet aan de bar.

PERSONEEL

Er hebben zich in 2016 binnen het personeelsbestand van Theater Walhalla een aantal wijzigingen voorgedaan. Daarmee is een begin gemaakt aan de herstructurering van de organisatie en de daar bijbehorende taken. Het aantal fte van techniek is met 0,5 uitgebreid om het aantal voorstellingen goed te kunnen begeleiden. Bij de afdeling kaartverkoop is Kirsten Robben vervangen door Andrea Grevink. Tevens is deze functie van 1 fte teruggebracht naar 0,75. Ook is office manager Marian van Roon vervangen door Marieke van der Heijden, die met 0,9 fte een dubbelfunctie van office- en P&O-manager is gestart.

VRIJWILLIGERS

In 2016 heeft Theater Walhalla weer samengewerkt met kassavrijwilligers; na enige mutaties staat het medewerkersbestand nu op 13. De vrijwilligers krijgen hun parkeer- en reiskosten vergoed. Twee van de vrijwilligers hebben met succes de herhaalcursus BHV gevolgd in 2016. Hierdoor zijn zij bevoegd om een stafdienst te kunnen draaien. Zij zijn dan eindverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van het theater op de avond zelf.

STAGIAIRES

In 2016 hebben meerdere stagiaires bij Theater Walhalla gewerkt. Het kantoor kreeg ondersteuning van twee stagiaires, één van Wentink Events Academy en één van Erasmus School of History, Culture and Communication. Bij de afdeling techniek waren er diverse stagiaires vanuit het Grafisch Lyceum en de MBO Theaterschool.

5) MARKETING/PUBLICITEIT

Theater Walhalla maakte ook in 2016 een tweemaandelijks programmakrant. Op de voorkant van deze Walhalla-krant stond elke keer een nieuwe getekende illustratie van kunstenaar AMC Fok. De krant heeft een oplage van 12.000. Per editie zijn er ongeveer 1000 uit Walhalla zelf meegenomen, 2500 zijn huis-aan-huis op Katendrecht verspreid, 8.000 zijn door de Kultuur-Koerier uitgezet in de rest van de stad en een klein deel werd opgestuurd naar onze flyerbuzzers, sponsors en trouwe volgers.

FLYERBUZZERS

Elke maand kregen de in totaal 52 flyerbuzzers een stapeltje van tien Walhalla-kranen opgestuurd, die zij verspreiden onder vrienden, buurtgenoten, collega's en teamgenoten. Zij zorgen er op deze manier voor dat nóg meer mensen Theater Walhalla ontdekken. Deze flyerbuzzers zijn over het algemeen zelf trouwe bezoekers en zij zijn zó enthousiast over Theater Walhalla dat ze graag anderen willen overtuigen een bezoek aan ons theater te brengen. Als tegenprestatie kregen deze buzzers een speciale avond aangeboden met gratis toegang tot de preview-revue-avond, als dank voor hun inzet.

RADIOSPOTJE RADIO RIJMOND

Theater Walhalla is gestopt met de radiospot, omdat het slecht tot niet te toetsen viel hoeveel publieksbereik hiermee gegenereerd werd. Tevens kon niet worden aangetoond dat de kaartverkoop hierdoor aantrok. Daarom heeft Walhalla besloten het budget voor deze spot in andere uitingen te investeren.

NIEUWSBRIEVEN

Walhalla heeft 6000 nieuwsbriefleden. Nieuwsbriefleden zijn mensen die zelf aan hebben gegeven op de hoogte te willen blijven van onze programmering en ontwikkelingen. Gemiddeld één keer per twee weken werd een nieuwsbrief verstuurd met daarin informatie of een kortingsactie over een of meer voorstellingen.

MAILINGS

Buiten de nieuwsbrief zijn er ook gerichte mailings verzonden. Om gericht te communiceren werd gebruik gemaakt van de koopgeschiedenis van Walhalla-bezoekers die uit te lezen viel via het verkoopsysteem Stager. Zo kon de organisatie eerdere bezoekers gericht benaderen per e-mail om hen te laten weten dat er een voorstelling gepland staat die hen zou kunnen interesseren.

WEBSITE

Theater Walhalla is voor het bouwen van een nieuwe website de samenwerking aangegaan met full service IT-dienstverlener Co & Co. Men heeft in opdracht van Theater Walhalla compleet op maat gemaakte software ontwikkeld. Deze nieuwe website is eind 2016 online gegaan en is volledig gekoppeld aan het kaartverkoopsysteem Stager. Via de webpagina www.theaterwalhalla.nl kunnen potentiële bezoekers zien welke voorstellingen er spelen, informatie opzoeken en direct via een Ideal-betaling hun kaartjes kopen. Ook vinden zij er informatie over het theater, de zaalverhuur en de laatste nieuwtjes.

KIDS UITAGENDA

Op initiatief van het Rotterdams Uitburo is de Kids Uitagenda ontwikkeld. Hierin staan alle jeugdvoorstellingen van Theater Walhalla, Theater Zuidplein, Maaspodium, Studio de Bakkerij, Bibliotheektheater, het Hofpleintheater, De Doelen, Rotterdamse Schouwburg, het Oude Luxor Theater en de Rotterdamse musea op een rij. Deze wordt via de theaters los verspreid en wordt ook eenmalig als bijlage bij de Uitagenda (maandelijkse tijdschrift van het Uitburo) gevoegd. De jeugdvoorstellingen van Theater Walhalla worden in deze tweemaandelijks uitgave gecommuniceerd.

DE UITAGENDA

Theater Walhalla is aangesloten bij het Uitbureau en betaalde hier in 2016 abonnementsgeld voor. Hierdoor was opname van alle voorstellingen in de Uitagenda gegarandeerd. Een aantal keren was er een redactioneel stuk over een door Theater Walhalla geprogrammeerde voorstelling, geplaatst. De prijs van de paginagrote Walhalla advertentie in de Uitagenda was flink gestegen. Omdat het publiciteitsbudget niet toeliet elke editie een advertentie te plaatsen heeft Walhalla alleen ter aankondiging van het nieuwe seizoen eenmalig de paginagrote advertentie ingekocht.

PERS

Met enige regelmaat stuurde Walhalla in 2016 persberichten naar de kranten. Het Rotterdams Dagblad en de Metro hebben regelmatig berichten en artikelen gewijd aan voorstellingen die in Theater Walhalla te zien waren. Ook het NRC en de Volkskrant hebben een enkele keer aandacht aan Theater Walhalla gegeven.

SOCIAL MEDIA

Theater Walhalla was in 2016 actief op drie socialmediakanalen. Op Facebook werd het aantal van ruim 5000 volgers bereikt. Tevens zijn we in 2016 begonnen met betaalde Facebook-promoties. Hierdoor konden we gericht voorstellingen onder de aandacht van Facebookgebruikers brengen. Ook viel daardoor direct te meten of dit leidde tot meer kaartverkoop. Het Instagram-account van Theater Walhalla is in 2016 flink gegroeid naar ruim 1000 volgers. Ook deze vorm van social media is geschikt gebleken om een grote groep geïnteresseerden op de hoogte te brengen van het programma-aanbod. Als laatste is het medium Twitter ingezet, met in 2016 ruim 1700 volgers.

theater
WALHALLA

